

Staré letopisy České (SLČ)

- Je soubor kronikářských a analistických textů, které patří mezi nejznámější výtvořiny městského husitského písemnictví
- Původní název: Staří letopisové čeští od roku 1378 do roku 1527 čili pokračování v kronikách Přibíka Pulkavy a Beneše z Hořovic z rukopisů starých vydané.
- Svůj název tyto soubory získaly od Františka Palackého, který se stal jejich prvním editorem. Palacký vybral 17 starých letopisů a ty vydal pod původním názvem v edici Archiv Český.
- Dochovalo se přibližně 35 rukopisů, které se označují písmeny abecedy. Tyto rukopisy pokrývají dějiny celého 15. století a začátek 16. století. Texty se od sebe liší zněním i rozsahem poskytovaných informací.

Vývoj SLČ

- Dílo bylo založeno anonymním autorem roku 1432 ve Starém Městě, tento výchozí text byl pojmenován po místě jeho uložení Chronicon Treboniense (Kronika Třeboňská)
- Autor navázal na Kroniku Českou a stručně popsal události mezi lety 1419 až 1432. Tento výchozí text postupně upravovali a doplňovali další autoři.
- Toto byl zásadní zlom pro SLČ, neboť těmito úpravami získalo dílo charakter kroniky.
- Další anonymní autor obohatil dílo o téměř deníkové záznamy od nástupu Zikmunda Lucemburského po rok 1448.
- Ve 2. polovině 15. století Matouš z Chlumce propojil pražskou větev se souběžně vznikající východočeskou větví.

Autoři SLČ

- Jedná se o většinou vzdělanější měšťany, kteří mohli zastávat různé funkce v úřadech, nebo o univerzitní vzdělance. Většina autorů neuváděla svá jména, tudíž zůstali v anonymitě
- Mezi známé autory patří například: Vavřinec z Březové, nebo Matouš z Chlumce.

Forma SLČ

- V překladech vznikalo mnoho chyb, kvůli různé úrovni vzdělání jednotlivých autorů a jejich znalostí latiny.
- Písaři vždy navazovali na svého předchůdce, ale někdy se si texty předchůdců poupravovali, kvůli případným změnám poměrů ve společnosti.
- Autoři do textů často vpisovali poznámky a své vlastní vzpomínky.
- Některé texty mají charakter kronik, u jiných jde o krátké analistické informace, nebo o fámy a pověsti.

Jádro SLČ

- František Palacký jemu známé rukopisy písmeny A-O
Později nalezené texty se označují písmeny P-Z
Příčemž malá písmena postihovala nepatrně odlišné varianty¹

- CT1 (Chronicon Treboniense)

Jedná se o latinský text z Třeboňské kroniky, ten nám pomáhá udělat si představu o původním textu SLČ.

- Text Q

Český překlad textu CT1

- Text A

Dřívější nejbližší překlad latinsky psaný analů mírně odlišných od CT1

Kritická edice:

Staré letopisy české. Texty nejstarší vrstvy. Edd. Alena M. Černá, Petr Čornej, Markéta Klosová. FRB SN2, Praha 2003.

Citace:

¹ Čornej Petr, Tajemství českých kronik, Cesty ke kořenům husitské tradice, Druhé rozšířené a přepracované vydání, Praha/Litomyšl 2003.

Literatura:

Čornej Petr, Tajemství českých kronik, Cesty ke kořenům husitské tradice, Druhé rozšířené a přepracované vydání, Praha/Litomyšl 2003.